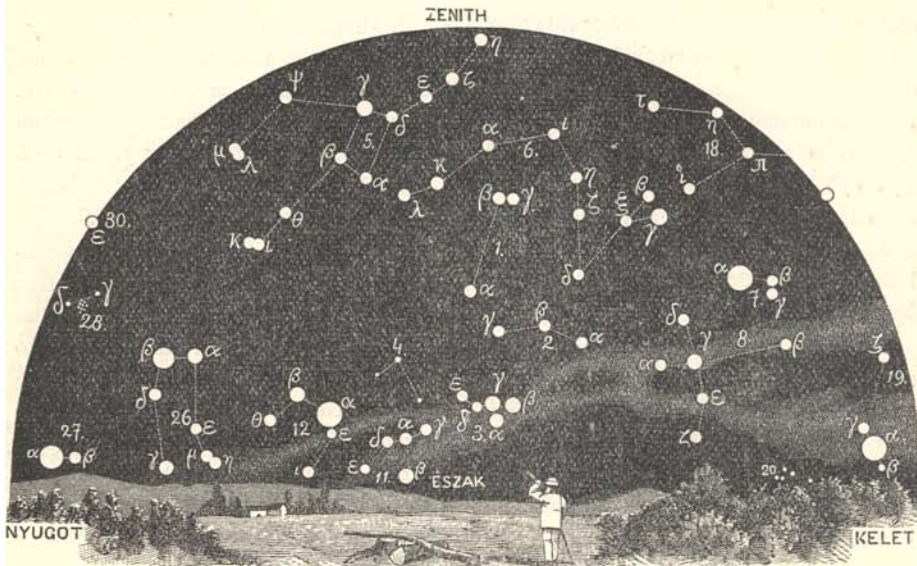

A CSILLAGOS ÉG.

Bolygók: *Merkur* május 16-ikán legnagyobb keleti elongációját elérő alkony-csillag; júniusban retrográd és június 10-ikén bemerül a Nap sugarába. Az egész idő alatt α és β Tauri fényes csillagok között tartózkodik. — *Vénus* közvetlenül a Nap kelte előtt látható hajnalszillag, mely a hónapos időköz alatt a Kos csillagkép keleti határától a Bika csillagzat keleti széléig vándorol. — *Mars* éjféli után kel s a Halak csillagképében tartózkodik. — *Jupiter* esti

11^h körül nyugszik és ε Caneri legközelebbi szomszédságában vesztegel; június 14-ikén elfödi a Hold. — *Saturnus* α és β Librae között — de tetemesen közelebb az első csillaghoz — lassú retrográd mozgásban van és reggeli 3^h-kor nyugszik. — *Uranus* szintén hátráló mozgást tanúsít, Saturnustól délkeletre áll, úgy hogy α és β Librae-vel egyenlő oldalú háromszöget formál, ugyancsak reggel 3^h-kor nyugszik.

Tünemények: Május 15-ikén r. 3^h-kor

A csillagos ég északi fele június 1-én Budapesten este 11 órakor.

1. Ursa minor; 2. Cepheus; 3. Cassiopeia; 4. Camelopardalis; 5. Ursa maior; 6. Draco; 7. Lyra; 8. Cygnus; 9. Andromeda; 10. Triangulum; 11. Perseus; 12. Auriga; 13. Canes venatici; 14. Bootes; 15. Corona (borealis); 16. Serpens; 17. Ophiuchus; 18. Hercules; 19. Aquila; 20. Delphinus; 21. Pegasus; 22. Pisces; 23. Aries; 24. Cetus.

β Tauri együttállásban a Holddal, bekövetkező fődéssel. — 16-ikán d. u. 3^h-kor a Merkur legnagyobb keleti szögtávolságban a Naptól, mely 22° 9'-re rüg. — 18-ikán r. 8^h-kor a Jupiter együttállásban a Holddal. — 20-ikán r. 5^h-kor α Leonis együttállásban a Holddal s fődés. — 25-ikén 3^h-kor a Saturnus együttállásban a Holddal. — 26-ikán éjféli után 2^h-kor az Uranus együttállásban a Holddal. — 27-ikén r. 3^h-kor α Scorpii együttállásban a Holddal s rá következő fődés. — Június 5-ikén e. 11^h-kor a Mars együttállásban a Holddal. — 8-ikán r. 4^h-kor a Neptunus együttállásban a Nappal; nem látható. — 10-ikén

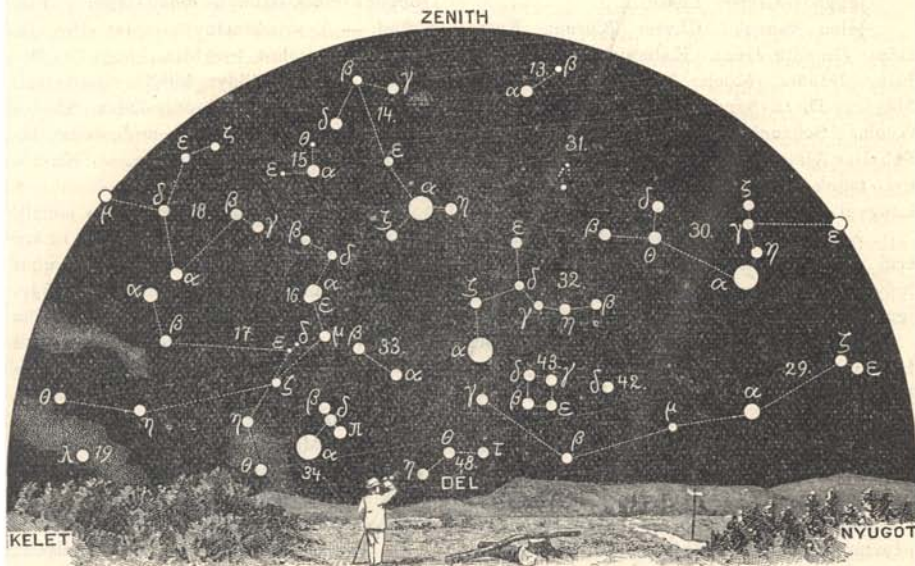
e. 7^h-kor a Vénus együttállásban a Holddal. — 11-ikén d. e. 9^h-kor a Merkur együttállásban a Holddal. — 13-ikén e. 9^h 24^m 29^s-kor a Jupiter III. holdjának fogyatkozása, belépés és röviden utána: 14-ikén éjféli után 0^h 58^m 32^s-kor ugyane hold kilépése a Jupiter árnyékúpjából. — Ugyanaznap e. 10^h 29^m-kor a Jupiter geocentrumos együttállása a Holddal, bekövetkező fődéssel.

Május 15-ikétől június 15-ikéig a következő változó csillagok érik el maximumfényüket: május 16-ikán V Coronae és T Andromedae; 18-ikán Cassiopeiae; 20-ikán T Aquarii és T Arietis; 22-ikén S Aquilae;

23-ikán R Geminorum; 24-ikén R Andromedae és V Capricorni; 26-ikán S Serpentis; 27-ikén S Cygni, RT Librae; 28-ikán V Aquarii, W Capricorni, S Sagittarii; 29-ikén V Tauri; 30-ikán S Virginis és V Virginis; 31-ikén R Leporis. Junius 2-ikán R Scorpii; 3-ikán S Herculis, T Herculis és T Pegusi; 4-ikén W Tauri; 5-ikén R Ceti és S Geminorum; 6-ikán T Centauri és S Ursae maioris; 7-ikén V Capricorni; 9-ikén S Scorpii; 10-ikén S Delphini; 11-ikén X Aquilae; 12-ikén T Delphini; 13-ikán W Librae. A következők pedig mi-

nimumfényüket: Május 24-ikén U Bootis; 26-ikán S Canis minoris és V Cephei; 27-ikén V Geminorum; 28-ikán R Virginis; 31-ikén V Caneri és T Ursae maioris. Junius 1-én S Camelopardalis; 2-ikán X Herculis; 3-ikán RR Cygni; 4-ikén T Sagittae; 10-ikén U Cassiopeiae; 11-ikén S Sculptoris; 12-ikén W Persei és R Sculptoris.

Ujdonságok: Mira Ceti februárius első napjaiban érte el legnagyobb fényét, nem december 9-ikén, mint ezt a periódusára alapított számítás sejtette és ezóta tetemesen

A csillagos ég déli fele június 1-én Budapesten este 11 órakor.

25. Taurus 26. Gemini; 27. Canis minor; 28. Cancer; 29. Hydra; 30. Leo; 31. Coma Berenices; 32. Virgo; 33. Libra; 34. Scorpius; 35. Sagittarius; 36. Capricornus; 37. Aquarius; 38. Eridanus; 39. Orion; 40. Lepus; 41. Canis maior; 42. Crater; 43. Corvus; 44. Lupus; 45. Piscis austrinus; 46. Columba; 47. Argo; 48. Centaurus.

gyöngült. Legnagyobb fényében 3,2 nagyságú volt, azaz valamivel gyengébb, mint egy harmadrendű csillag, hollott az utolsó 12 periódus alatt maximuma 2,5 és 4,7 rendű csillag fénye között ingadozott. Minthogy spektruma közel áll a Napfoltok spektrumához, feltehető, hogy, miként Napunkon, e csillagok is a foltoknak bizonyos szakaszosságához kötött gyakorisága okolható a változásokért.

A Japetushold fogyatkozást szenvedett 1889-ben Saturnus és gyűrűrendszere által, melynek végleges kiszámítása csak e napokban látott napvilágot. E ritka tünemény egy-

részt a Hold pontosabb helymeghatározásához, másrészt a gyűrűméretek szabatosabb ismeretéhez vezetett. E helyen azonban érdekesebb talán azon megjegyzés, hogy a Hold fénybecslései értelmében a sötét gyűrű átlátszó, a fényes gyűrű ellenben átlátszatlan, s hogy a gyűrűk anyaga úgy látszik egészen a Saturnus felszínéig terjed.

A Nap felszínét tevő photosphaera szemcsés volta, mely már kisebb távcsövekben is jól észlelhető, újabb tanulmányok szerint, állandó bárányfelhőtakaróval mondható azonosnak, mely olyan módon jön létre a Napon, mint a Földön.

K. R.

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedélyezés — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhetsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.